

Ystadegau Medr

Ansawdd a Methodoleg: Addysg bellach, dysgu seiliedig-ar-waith a dysgu cymunedol

Cyfeirnod ystadegau: Sta/Medr/06/2025 - **Atodiad A**
Dyddiad: 27 Chwefror 2025 (wedi'r ddiwygio 03 Hydref 2025)
E-bost: ystadegau@medr.cymru

Crynodeb: Gwybodaeth ansawdd a chynhyrchu am gynhyrchu ystadegau ar gyfer yr Adroddiad a thablau addysg bellach, dysgu seiliedig-ar-waith a dysgu cymunedol.

Thema: Addysg bellach, prentisiaethau a dysgu cymunedol

Ffynhonnell: Cofnod Dysgu Gydol Oes Cymru (LLWR)

Cynnwys

Cynnwys	1
Dileu ystadegau dysgu cymunedol awdurdod lleol.....	Error! Bookmark not defined.
Cyd-destun.....	3
Cyffredinol	3
Cyd-destun polisi.....	3
Ffynhonnell y data	4
Cofnod Dysgu Gydol Oes Cymru (LLWR).....	4
Diffiniadau a dulliau	5
Niferoedd dysgwyr, rhaglenni dysgu a gweithgareddau dysgu	5
Cyfnod o amser.....	5
Dysgu Seiliedig-ar-waith.....	5
Math o ddarpariaeth	6
Oedran	7
Prydau Ysgol Am Ddim.....	7
Rhywedd	7
Pynciau	7
Talgrynnu	8
Gwybodaeth Allweddol am Ansawdd	9
Perthnasedd.....	9
Cywirdeb	9
Amseroldeb a phrydlondeb.....	9
Hygyrchedd ac eglurder.....	9
Cymharedd a chydlynïad	10
Rhaglenni dysgu prentisiaeth.....	10
Hyfforddeiaethau a Twf Swyddi Cymru+	10
Data ar gyfer blynyddoedd blaenorol	10
Dysgu nas cyllidir:	10
Sector Dysgu Cymraeg:.....	11
Codau ailsefyll.....	11
Y boblogaeth mewn-dysgu	11
Dull dysgu	11
Datganiad cydymffurfio â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau	13
Dibynadwyedd.....	13
Ansawdd	13
Gwerth	13
Newid yn y statws ystadegau achrededig	13
Rhagor o fanylion	14
StatsCymru	14
Allbynnau ystadegol eraill sy'n defnyddio data LLWR ac sy'n tanategu'r datganiad hwn	14
Gwledydd y DU	14

Dileu ac adfer ystadegau dysgu cymunedol awdurdod lleol

Fe'n hysbyswyd gan ddarparwydd awdurdod lleol ar 25 Chwefror 2025 fod gwallau sylweddol yn y data a gyflwynwyd ganddo i Gofnod Dysgu Gydol Oes Cymru (LLWR) ar gyfer 2023/24, cyn rhewi data yn derfynol ym mis Rhagfyr 2024.

Oherwydd maint posibl y problem, gohiriwyd cyhoeddi'r adroddiad hwn er mwyn dileu ystadegau Dysgu Cymunedol Awdurdodau Lleol, gan ddisgwyl ymchwiliadau pellach i faint y problem ac unrhyw broblemau tebyg yn y data a gyflwynwyd gan ddarparwydd awdurdod lleol eraill.

Mae'n debygol y bydd ystadegau Awdurdodau Lleol ar gyfer Dysgu yn y Gymuned ar gyfer yr holl flynyddoedd cyn 2023/24 wedi'u gorgyfrif. O ganlyniad i hynny, ni ellir cymharu ffigurau o 2023/24 sy'n cynnwys data Awdurdodau Lleol ar gyfer Dysgu yn y Gymuned â blynyddoedd blaenorol.

Roedd un awdurdod lleol wedi bod yn cyflwyno data dysgu i Gofnod Dysgu Gydol Oes Cymru (LLWR) na ddylid bod wedi'u cynnwys. Mae'r awdurdod lleol wedi mynd ati'n fanwl i ganfod y data cywir ar gyfer blwyddyn academiaidd 2023/24 ac rydym wedi dileu'r data anghywir o'n hystadegau. Datgelodd yr ymchwiliad fod y problemau ansawdd data hyn hefyd yn bodoli mewn blynyddoedd blaenorol, ond nid yw'r blynyddoedd hynny wedi cael eu cywiro.

Yn sgil y newid mae nifer y gweithgareddau dysgu a ddarparwyd gan yr awdurdod lleol a oedd yn cyflenwi wedi gostwng o 4,915 i 620. Mae'r darparwydd yn gyson wedi cyflwyno gweithgareddau yn eu miloedd ers o leiaf 2012/13. Mae'r newid yn gostwng cyfanswm y dysgwyr mewn addysg bellach, dysgu cymunedol awdurdodau lleol a dysgu seiliedig ar waith o 168,065 o ddysgwyr i 166,385.

Cynhaliom ymchwiliad i weld a allai'r problem a godwyd effeithio ar awdurdodau lleol eraill. Cymharwyd nifer y gweithgareddau dysgu a ddarparwyd gan bob darparwydd â lefelau cyllido, a chysylltu ag awdurdodau lleol â phatrymau afreolaidd. Ni chanfuwyd unrhyw broblemau.

Ariennir Dysgu Cymunedol Awdurdodau Lleol drwy'r Grant Dysgu Cymunedol. Yn y gorffennol bu'r grant yn ffynhonnell cymharol fach o gyllid. Yn wahanol i fathau eraill o ddysgu, ni chaiff data'r LLWR eu defnyddio i ddyrannu na dilysu'r dysgu a ddarperir drwy'r grant hwn. O ganlyniad i hyn, ceir mwy o botensial am broblemau'n gysylltiedig ag ansawdd data na fyddent yn effeithio ar addysg bellach na dysgu seiliedig ar waith.

O hyn allan, ar ddechrau'r cyfnod cyllido nesaf, bydd Medr yn newid i ddefnyddio Cofnod Dysgu Gydol Oes Cymru i adrodd a monitro yn erbyn darpariaeth y Grant Dysgu Cymunedol. Dylai ansawdd y data wella yn sgil hyn. Byddwn yn gweithio gyda ddarparwydd i sicrhau bod y data'n cael eu cofnodi'n gywir ar LLWR drwy roi arweiniad a chymorth pellach.

Rydym yn bwriadu defnyddio data a gasglwyd yn ystod gaeaf 2025 i gynnal asesiad pellach o ansawdd data awdurdodau lleol ar gyfer dysgu yn y gymuned.

Cyd-destun

Cyffredinol

Mae'r datganiad ystadegol hwn yn crynhoi data ar niferoedd dysgwyr mewn addysg bellach, dysgu seiliedig-ar-waith a dysgu cymunedol a gyllidir yn gyhoeddus.

Cyn 2017/18 nid oedd y ffigyrau'n gyfyngedig i ddysgu cyllidadwy yn y darparwyr hynny. O 1 Awst 2017, nid yw gwybodaeth sy'n ymwneud â gweithgareddau dysgu nas cyllidir yn gyhoeddus yn cael ei chasglu mwyach. Mae hyn wedi effeithio ar nifer y dysgwyr rhan-amser mewn addysg bellach yn y blynyddoedd ers hynny.

Mae'r datganiad yn cynnwys gwybodaeth am sefydliadau Addysg Bellach (AB) (y cyfeirir atynt fel colegau), darparwyr Dysgu Seiliedig-ar-waith a dysgu cymunedol awdurdodau lleol ond heb gynnwys sefydliadau Addysg Uwch (AU), y sector Dysgu Cymraeg a cheched dosbarth mewn ysgolion.

Cyd-destun polisi

Mae gan y datganiad hwn ac allbynnau eraill o ddata Cofnod Dysgu Gydol Oes Cymru (LLWR) sy'n ei danategu rôl o ran cefnogi prosesau penderfynu mewn perthynas â'r canlynol:

- Y [Fframwaith Cynllunio a Chyllido](#) Ôl-16. Rhaglenni heblaw cymwysterau sydd wrth graidd y fframwaith cyllido gyda phob rhaglen yn meddu ar ddiben a deiliant diffiniedig a fydd yn cael eu defnyddio i'w monitro.
- Mae [Cynllun Strategol Medr 2025 i 2030](#) yn nodi ein hymateb arfaethedig i'r [datganiad o flaenoriaethau strategol ar gyfer addysg drydyddol ac ymchwil ac arloesi](#) gan Lywodraeth Cymru, a gyhoeddwyd ar 28 Chwefror 2024. Mae hefyd yn ystyried y gofynion deddfwriaethol a osodir arnom yn [Neddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil \(Cymru\) 2022](#), yn ogystal â deddfwriaeth arall sy'n gosod dyletswyddau ar gyrfn cyhoeddus yng Nghymru.
- Caiff yr ymrwymiad i gyflwyno prentisiaethau ei nodi yn y [Rhaglen Lywodraethu](#), sy'n cynnwys ymrwymiad i greu 100,000 o brentisiaethau pob oed newydd.

Ffynhonnell y data

Cofnod Dysgu Gydol Oes Cymru (LLWR)

[Cofnod Dysgu Gydol Oes Cymru](#) yw'r system casglu data a ddefnyddir gan Lywodraeth Cymru i alluogi darparwyr AB, dysgu seiliedig-ar-waith a dysgu cymunedol awdurdodau lleol i gyflwyno data unigoledig ar-lein ar ddysgwyr, a'u rhaglenni, gweithgareddau a dyfarniadau dysgu.

Mae systemau Llywodraeth Cymru'n llwytho'r data ar gronfa ddata i hwyluso gwaith dadansoddi. Wedyn trosglwyddir y gronfa ddata i Medr i'w phrosesu a'i dadansoddi. Ceir rhagor o wybodaeth am LLWR gan gynnwys llawlyfrau cymorth i ddefnyddwyr ar [wefan Llywodraeth Cymru](#).

Caiff y data a ddefnyddir yn yr ystadegau hyn ei echdynnu o LLWR ar y dydd lau yn y drydedd wythnos lawn ym mis Rhagfyr.

Prif ddiben LLWR yw darparu data ar AB/dysgu seiliedig-ar-waith/dysgu cymunedol awdurdodau lleol i hwyluso'r broses o gynllunio a chyllido darpariaeth ddysgu a gyflwynir. Mae data LLWR hefyd yn sail ar gyfer monitro perfformiad a deilliannau, goleuo strategaeth a datblygu a darparu ystadegau ar AB/dysgu seiliedig-ar-waith/dysgu cymunedol awdurdodau lleol yng Nghymru.

Diffiniadau a dulliau

Niferoedd dysgwyr, rhaglenni dysgu a gweithgareddau dysgu

Mae Cofnod Dysgu Gydol Oes Cymru (LLWR) yn cynnwys setiau data sy'n seiliedig ar ddysgwyr, eu rhaglenni dysgu a'u gweithgareddau dysgu sy'n rhan o'r rhaglenni hynny (yn ogystal â dyfarniadau nad ydynt wedi'u cynnwys yn y datganiad hwn).

Mae tablau sy'n cyfeirio at ddysgwyr unigryw a ffigyrau sy'n cyfeirio at ddysgwyr yn yr adroddiad yn seiliedig ar gyfrifau o ddysgwyr unigol gan ddefnyddio methodoleg sy'n cyfrif dysgwr sy'n bresennol mewn mwy nag un darparwr unwaith yn unig.

Mae tablau sy'n cyfeirio at ddysgwyr darparwyr ac eithriadau a nodir yn yr adroddiad yn seiliedig ar gyfrifau o ddysgwyr unigol sy'n cyfrif dysgwr ym mhob darparwr y maent wedi astudio ynddynt mewn blwyddyn.

Mae rhaglenni dysgu'n set o weithgareddau y mae dysgwr yn eu hastudio mewn darparwr at ddiben penodol. Enghraifft o raglen ddysgu yw "3 Safon Uwch a Bagloriaeth Cymru". Bydd dysgwr yn cael ei gyfrif ar gyfer pob rhaglen a ddilynodd mewn blwyddyn academaidd. Mae hyn yn cynnwys rhaglenni a ddechreuwyd mewn blwyddyn academaidd gynharach, a rhaglenni lle gadawodd y dysgwr cyn pryd o fewn yr 8 wythnos gyntaf.

Yn y ffigyrau a gynhwysir yn yr adroddiad, a'r daenlen sy'n cyd-fynd ag ef, caiff rhaglenni addysg bellach amser llawn eu cyfrif unwaith yn unig y dysgwr y darparwr.

Mae gweithgareddau dysgu'n gymhwyster neu nod dysgu arall penodol y mae dysgwr yn ei wneud fel rhan o raglen. Bydd gan raglen ddysgu un gweithgaredd neu fwy.

Cyfnod o amser

Mae cyfrifon 1 Rhagfyr yn seiliedig ar gipolwg o'r wythnos sy'n dechrau ar 1 Rhagfyr yn ystod y flwyddyn academaidd. Mae cyfrifon blwyddyn gyfan yn seiliedig ar yr holl ddysgwyr a gofrestrwyd yn ystod y flwyddyn academaidd.

Dysgu Seiliedig-ar-waith

Mae rhaglenni dysgu seiliedig-ar-waith yn y datganiad hwn bellach yn cynnwys prentisiaethau yn bennaf.

- Mae dechreuadau ac ymadawyr yn dynodi nifer cronus dechreuadau ac ymadawyr rhaglenni dysgu yn ystod y flwyddyn academaidd.
- Nid yw cyfrifau o ymadawyr yn cynnwys y rhai sydd wedi trosglwyddo i raglen ddysgu arall yn yr un darparwr. Maent hefyd yn gyfyngedig i'r ymadawyr hynny sy'n adnabyddadwy o'r boblogaeth safonol yn y gronfa ddata a ddefnyddir ar gyfer y datganiad hwn. Mae'r holl ffigyrau (ac eithrio'r mesur dechreuadau targed) yn cynnwys ymadawyr cynnar.
- Mynegir ffigyrau ar y gweill fel cyfrifau rhaglenni dysgu, fel nifer y dysgwyr gwahanol ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn lawn a hefyd fel cyfrifau o ddysgwyr ar 1 Rhagfyr a 31 Gorffennaf yn y flwyddyn academaidd.

Rydym hefyd yn cynnwys mesur o ddechreuadau sy'n ymwneud yn benodol â'r targed i greu 100,000 o brentisiaethau pob oed. Mae'r mesur hwn yn diystyru dechreuadau a gofnodwyd fel ymadawyr cynnar (llai nag 8 wythnos) a'r rhai y cofnodwyd eu bod wedi trosglwyddo i brentisiaeth arall.

Bydd ystadegau chwarterol ar raglenni dysgu prentisiaeth a ddechreuwyd yn parhau i gael eu diweddarau i adlewyrchu cynnydd tuag at y targed newydd yn ôl yr amserlen a gyhoeddwyd ymlaen llaw.

Nid yw gradd-brentisiaethau wedi eu cynnwys yn yr ystadegau hyn, ac eithrio'r cyfanswm cronus tuag at y mesur targed. Yn 2022/23, roedd 305 o ddechreuadau mewn gradd-brentisiaethau a gyfrannodd at y mesur. Nid yw ffigyrau ar gyfer 2023/24 ar gael eto.

Math o ddarpariaeth

Pennir y math o ddarpariaeth ar lefel y rhaglen ddysgu. Nid adroddiad cyllido mo'r datganiad hwn ac fe all diffiniadau fod yn wahanol i'r rhai a ddefnyddir at ddibenion cyllido.

- At ddiben y datganiad ystadegol hwn, diffinnir **Addysg Bellach (AB)** fel yr hyn a gyflwynwyd i LLWR gan ddarparwr AB heb gynnwys:
- rhaglenni dysgu sydd wedi eu categorio isod fel dysgu seiliedig-ar-waith; a
- dysgu a gyflwynir gan Awdurdod Lleol trwy drefniant isgontractio gyda darparwr AB.
- rhaglenni prentisiaeth iau (gyda dysgwyr yn cael eu cofnodi hefyd trwy ffigyrau cofrestru ysgolion).

Mae data ar gyfer yr holl ddysgwyr addysg uwch (AU) mewn sefydliadau Addysg Bellach yn cael eu cofnodi trwy ddata HESA (Yr Asiantaeth Ystadegau Addysg Uwch) yn awr yn hytrach na LLWR. Yn hanesyddol mae data Addysg Uwch freiniol wedi bod yn cael ei gasglu trwy HESA (ac felly nid yw'n rhan o'r datganiad hwn) ac o 2016/17 mae'r holl ddysgwyr newydd a gyllidwyd trwy CCAUC yn cael eu cofnodi trwy HESA hefyd.

Mae dysgu cymunedol yn ddiffiniad eang sy'n gallu cwmpasu, er enghraifft, ddarpariaeth yng nghanolfannau allgymorth sefydliadau AB ac Addysg Sylfaenol Oedolion. Dim ond darpariaeth dysgu cymunedol awdurdodau lleol y mae'r adroddiad yn ei nodi ac mae'n cyfeirio at hyn fel dysgu cymunedol. Mae tablau StatsCymru yn gwahaniaethu rhwng dysgu cymunedol awdurdodau lleol, a'r holl ddysgu cymunedol.

Mae myfyrwyr ar gyrsiau gydag Addysg Oedolion Cymru wedi eu cynnwys yn yr adroddiad.

Mae darpariaeth Dysgu Seiliedig-ar-waith wedi ei chynnwys boed mewn coleg AB, mewn is-ddarparwr Dysgu Seiliedig-ar-waith i sefydliad AB neu mewn darparwr hyfforddiant arall.

Lle mae darparwr yn rhan o consortiwm dysgu seiliedig-ar-waith, fe wnaed yr aseiniad i 'Dysgu seiliedig-ar-waith mewn SABau' neu i 'Dysgu seiliedig-ar-waith mewn Darparwyr hyfforddiant eraill' yn ôl statws yr aelod o'r consortiwm (a all fod yn wahanol i statws partner arweiniol y consortiwm).

Diffinnir darpariaeth **Dysgu cymunedol awdurdod lleol** fel un a gyflwynwyd i LLWR:

- gan Awdurdod Lleol yn uniongyrchol (darpariaeth ‘a gynhelir’ neu ‘wedi ei chontractio allan’); neu
- gan ddarparwr AB ond lle cyflwynir y dysgu gan Awdurdod Lleol trwy bartneriaeth, trefniant breinio neu drefniant isgontractio (darpariaeth ‘wedi ei chontractio i mewn’).

Nid yw’r ffigyrau dysgu cymunedol awdurdodau lleol yn cynnwys darpariaeth ‘a gynorthwyr’, h.y. cyrsiau dan reolaeth ac a reolir gan sefydliad arall ond y mae’r awdurdod lleol yn eu cefnogi naill ai’n ariannol neu drwy ddarparu adeilad neu gyfleusterau eraill yn rhad ac am ddim neu am gyfradd â chymhorthdal.

Cyflwynir **rhaglenni dysgu seiliedig-ar-waith** i LLWR gan ddarparwyr dysgu seiliedig-ar-waith wedi eu contractio (gan gynnwys rhai sefydliadau AB) ac maent yn bennaf yn cynnwys y rhaglenni canlynol:

- Prentisiaeth (Lefel 3);
- Prentisiaethau Sylfaen (Lefel 2);
- Prentisiaeth Uwch (Lefel 4 ac uwch);
- Hyfforddeiaethau (hyd at a chan gynnwys 2021/22).

Daeth y rhaglen hyfforddeiaethau i ben ym mis Mawrth 2022 ac fe’i disodlwyd gan Twf Swyddi Cymru+, yr adroddir ar ei hystadegau ar wahân yn yr adroddiadau [Twf Swyddi Cymru+](#) chwarterol a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru. Mae hyn yn effeithio ar gymharedd ystadegau cyfunol ar gyfer y sector dysgu seiliedig-ar-waith yn ei gyfanrwydd.

Oedran

Mae oedrannau fel yr oeddent ar 31 Awst ar ddechrau’r flwyddyn academaidd.

Prydau Ysgol Am Ddim

Mae dysgwyr yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim os yw eu teuluoedd yn cael rhai budd-daliadau/taliadau cymorth penodol, neu’n cael credyd cynhwysol. Caiff dysgwyr eu cofnodi fel dysgwyr cymwys os ydynt wedi cyflwyno cais i’w hawdurdod lleol am brydau ysgol am ddim.

Diffinnir dysgwr yn yr adroddiad hwn fel dysgwr a fu “yn gymwys ar unrhyw adeg i gael Prydau Ysgol Am Ddim” os oeddent yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim ar unrhyw adeg yn ystod eu haddysg mewn ysgol uwchradd yng Nghymru. Os nad oeddent yn gymwys yn ystod unrhyw flwyddyn mewn ysgol uwchradd yng Nghymru fe’u disgrifir fel ‘erioed yn gymwys i gael Prydau Ysgol Am Ddim’. Caiff dysgwyr nad oedd modd eu paru â chofnod ysgol uwchradd yng Nghymru eu categoreiddio fel anhysbys.

Rhywedd

Mae’r cyfanswm ar gyfer yr holl bersonau’n cynnwys nifer fach o ddysgwyr nad ydynt yn uniaethu â hunaniaeth rhywedd ddeuaidd Gwrywaidd neu Fenywaidd.

Pynciau

Mae gwybodaeth ar gyfer pynciau prentisiaethau’n seiliedig ar wybodaeth Fframweithiau Sector, tra bo gwybodaeth ar gyfer gweithgareddau dysgu unigol a rhaglenni addysg bellach yn seiliedig ar y diffiniad o Feysydd Pwnc Sector (SSA).

Talgrynnu

Mae ffigyrau wedi eu talgrynnu i'r 5 agosaf ac efallai y bydd anghysonderau bychain rhwng swm yr eitemau cyfansoddol a'r cyfanswm. Mae canrannau wedi eu talgrynnu i'r digid agosaf.

Cyfrifir canrannau gan ddefnyddio'r ffigyrau wedi eu talgrynnu hefyd; felly, efallai na fydd hi'n bosibl ail-greu'r canrannau a ddyfynnir drwy'r datganiad hwn o'r wybodaeth sydd wedi ei chynnwys yn y tablau.

Mae [c] yn cynrychioli nifer sy'n fwy na 0 ac yn llai na 5, neu ganran ag enwadur sy'n llai na 23 neu rifiadur sy'n llai na 5.

Mae [k] yn cyfeirio at ganran sy'n talgrynnu i 0 ond nad yw'n 0.

Mae [z] yn golygu "amherthnasol".

Gwybodaeth Allweddol am Ansawdd

Perthnasedd

Defnyddir yr ystadegau o fewn Medr, Llywodraeth Cymru a'r tu allan i fonitro tueddiadau addysgol ac fel llinell sylfaen ar gyfer dadansoddi'r data sylfaenol ymhellach. Rhai o'r defnyddwyr allweddol yw:

- Swyddogion ac aelodau o'r Bwrdd yn Medr
- Ysgrifenyddion y Cabinet, Gweinidogion a swyddogion yn Llywodraeth Cymru;
- Aelodau o'r Senedd ac ymchwilyr yn Senedd Cymru.
- adrannau eraill y llywodraeth;
- Sefydliadau Addysg Bellach, darparwyr dysgu seiliedig-ar-waith ac awdurdodau lleol;
- Estyn, Arolygiaeth Ei Fawrhydi ar gyfer Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru;
- Y Coleg Cymraeg Cenedlaethol;
- myfyrwyr, ymchwilyr, ac academyddion;
- dinasyddion unigol, cwmnïau preifat, a'r cyfryngau.

Defnyddir yr ystadegau hyn mewn amrywiaeth o ffyrdd. Rhai enghreifftiau o'r rhain yw:

- cefndir ac ymchwil yn gyffredinol;
- eu cynnwys mewn adroddiadau a phapurau briffio;
- cyngor i Ysgrifenyddion y Cabinet a Gweinidogion;
- goleuo a gwerthuso'r broses llunio polisi addysg yng Nghymru.

Cywirdeb

Mae ystadegwyr o fewn Medr yn adolygu'r data ac yn cynnal ymholiadau ynghylch unrhyw anghysonderau gyda thîm rheoli data LLWR a, lle y bo'n berthnasol, gyda darparwyr dysgu, cyn y cyhoeddir y tablau.

Mae'r data LLWR sy'n tanategu'r datganiad hwn wedi'i fwriadu i fod yn derfynol, at ddibenion heblaw cyllido.

Mae'r raddfa amser flynyddol ar gyfer cynhyrchu data'n taro cydbwysedd rhwng amseroldeb a'r angen am ansawdd data cywir. Daw'r ystadegau terfynol ar flwyddyn academiaidd benodol o gronfa ddata sy'n seiliedig ar LLWR fel yr oedd ym mis Rhagfyr yn dilyn diwedd y flwyddyn academiaidd.

Amseroldeb a phrydlondeb

Rydym hefyd yn cyhoeddi gwybodaeth chwarterol dros dro am brentisiaethau a ddechreuwyd i ddarparu data mwy amserol yn y maes hwn sydd o ddiddordeb.

Hygyrchedd ac eglurder

Rhoddir gwybod ymlaen llaw am y datganiad ystadegol hwn ac yna fe'i cyhoeddir ar wefan www.medr.cymru. Ceir tablau manylach i gyd-fynd ag ef ar StatsCymru, gwasanaeth rhad-ac-am-ddim sy'n galluogi ymwelwyr i weld, trin, creu a lawrlwytho data.

Mae'r adroddiad yn dilyn arfer gorau ar gyfer adrodd ar ddata a delweddu data i gynorthwyo gyda hygyrchedd, gan gynnwys defnyddio lliwiau hygyrch a darparu disgrifiadau ysgrifenedig gyda siartiau.

Cymharedd a chydlynid

Rhaglenni dysgu prentisiaeth

O fis Medi 2022, mae'r holl brentisiaethau adeiladu'n dechrau ar lefel 3 yn lle lefel 2. O'r rhaglenni a ddechreuodd yn 2022/23, dechreuwyd 93% gan wrywod. Mae hyn wedi achosi cwymp mawr yn nifer y prentisiaethau lefel 2 a ddechreuwyd a chynnydd mewn prentisiaethau lefel 3 yn y sector hwn o'i gymharu â ffigyrau blaenorol ar gyfer gwrywod.

Daeth trefniadau newydd ar gyfer contractau dysgu seiliedig-ar-waith i rym o 1 Awst 2021. Fe arweiniodd hyn at drosglwyddo oddeutu 4,800 o brentisiaid presennol i ddarparwyr newydd gyda chofnodion rhaglenni newydd yn cael eu creu ar Gofnod Dysgu Gydol Oes Cymru. Fel arfer mae cofnodion rhaglenni newydd sy'n deillio o drosglwyddiad yn cael eu cynnwys yn yr ystadegau ar brentisiaethau a ddechreuwyd ac eithrio'r mesur targed. Fodd bynnag, ar gyfer 2021/22, ni wnaethom gynnwys y cofnodion gan bod cymaint o ddysgwyr wedi cael eu trosglwyddo fel y byddai'r ystadegau wedi cyflwyno darlun camarweiniol o brentisiaethau a ddechreuwyd yn y chwarter pe baent wedi cael eu gadael i mewn.

Hyfforddeiaethau a Twf Swyddi Cymru+

Roedd y datganiad hwn yn cynnwys Hyfforddeiaethau mewn ffigyrau ar gyfer dysgu seiliedig-ar-waith hyd at a chan gynnwys blwyddyn academiaidd 2021/22. Daeth y rhaglen Hyfforddeiaethau i ben ym mis Mawrth 2022 ac fe'i disodlwyd gan Twf Swyddi Cymru+.

Adroddir ar wahân ar ystadegau ar gyfer Twf Swyddi Cymru+ yn yr adroddiadau [Twf Swyddi Cymru+](#) chwarterol a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru, ar sail blwyddyn ariannol. Felly nid yw ystadegau 2022/23 ar gyfer darpariaeth dysgu seiliedig-ar-waith yn eu cyfanrwydd yn gallu cael eu cymharu â blynyddoedd blaenorol. Ar ben hynny, bydd rhywfaint o effaith ar ffigyrau ar gyfer 2021/22 gan bod y rhaglen Hyfforddeiaethau wedi dod i ben ran o'r ffordd drwy'r flwyddyn academiaidd honno.

Ers eu cyflwyno yn 2011/12, roedd hyfforddeiaethau'n rhoi cyfrif am rhwng 10% ac 20% o'r holl ddysgu mewn rhaglenni dysgu seiliedig-ar-waith.

Bydd y mater hwn hefyd yn cael effaith lai ar unrhyw ystadegau a gyflwynir ar gyfer y tri sector (addysg bellach, dysgu cymunedol awdurdodau lleol a dysgu seiliedig-ar-waith) ar y cyd, er enghraifft cyfrifau o ddysgwyr unigryw ar y cyfan.

Data ar gyfer blynyddoedd blaenorol

Fe wnaed y newidiadau canlynol i'r casgliad data ar gyfer 2017/18.

Dysgu nas cyllidir:

O 1 Awst 2017, nid yw gwybodaeth sy'n ymwneud â gweithgareddau dysgu nas cyllidir yn gyhoeddus yn cael ei chasglu trwy LLWR mwyach; er bod y newid ar lefel

gweithgareddau unigol bydd yn cael effaith ar nifer y dysgwyr a gofnodir ar y cyfan. Gan bod cyllid yn cael ei gofnodi ar lefel gweithgareddau yn hytrach nag ar lefel dysgwyr, mae'n anodd rhoi asesiad cadarn o'r effaith, gan y gallai'r newid effeithio ar y ffordd y mae darparwyr yn codio eu data hefyd.

Sector Dysgu Cymraeg:

O 1 Awst 2017, nid yw gwybodaeth sy'n ymwneud â darpariaeth Dysgu Cymraeg/Cymraeg i Oedolion mewn sefydliadau Addysg Bellach yn cael ei chasglu trwy LLWR mwyach. Y [Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol](#) sydd wedi bod yn gyfrifol am ddarparu arweinyddiaeth i'r rhaglen Cymraeg i Oedolion a chydlynu'r ddarpariaeth ledled Cymru ar ran Llywodraeth Cymru ers 2015.

Mae'r ddau newid hyn yn golygu, yn enwedig i addysg bellach ran-amser a dysgu cymunedol, nad yw'n bosibl dod i unrhyw gasgliadau ynglŷn â thueddiadau yn nifer y dysgwyr o'i gymharu â'r blynyddoedd cyn 2017/18. Gallai'r newidiadau i'r modd y cesglir data roi cyfrif yn llawn am y gostyngiad a welwyd. Er mwyn cyflawnder mae'r siartiau canlynol yn dangos y gyfres amser – ond yn dynodi'r toriad yn y gyfres ac na ellir cymharu ffigyrau ar gyfer 2017/18 â blynyddoedd cynharach.

Codau ailsefyll

O 2017/18 bu newid i'r modd y cofnodir arholiadau ailsefyll TGAU, trwy raglenni rhan-amser ar wahân ochr yn ochr â rhaglenni dysgu eraill. Yn 2018/19 cofnodwyd oddeutu 14,600 o raglenni o'r fath gan oddeutu 11,800 o ddysgwyr unigryw.

Y boblogaeth mewn-dysgu

Mae cyfrifon mewn-dysgu ar gyfer yr holl flynyddoedd yn y datganiad cyfredol (ac yn y bwletinâu eraill gan ddefnyddio data LLWR a restrir ar ddiwedd y datganiad hwn) ar sail poblogaeth addasedig.

Caiff y boblogaeth mewn-dysgu ei haddasu trwy beidio â chynnwys gweithgareddau heb gau a chanddynt ddyddiad gorffen disgwylidig sydd fwy na dwy flynedd yn gynharach na dechrau'r flwyddyn academaidd benodol. Ar ôl eithrio'r gweithgareddau hyn, caiff y boblogaeth ei phennu wedyn o'r gweithgareddau sy'n weddill trwy'r dyddiadau dechrau a gorffen gwirioneddol (ar y cyd â dyddiad gorffen y rhaglen ddysgu, lle y bo ar gael ar wahân ar gyfer rhaglenni dysgu seiliedig-ar-waith).

Cyflwynwyd y boblogaeth addasedig er mwyn rhoi adlewyrchiad mwy cywir o weithgarwch 'byw' ar ôl adnabod nifer cynyddol o weithgareddau heb gau ers cyflwyno LLWR.

Dull dysgu

Cyn 2014/15, roedd Dull dysgu'n cael ei ddeillio gan ddefnyddio oriau cyswllt dan arweiniad a gafwyd o faes LA19 yn LLWR. Roedd rhaglenni nad oeddent yn ddysgu seiliedig-ar-waith yn cael eu dosbarthu at ddibenion ystadegol fel rhai amser llawn os oeddent yn cynnwys o leiaf 450 o oriau cyswllt dan arweiniad y flwyddyn ac roedd rhaglenni eraill nad oeddent yn ddysgu seiliedig-ar-waith yn cael eu dynodi'n rhai rhan-amser. Yn sgîl newid i'r modd y cesglir data LLWR, nid yw hyn yn bosibl ar yr un sail

mwyach. Yn lle hynny, o 2014/15 ymlaen, pennir y dull yn uniongyrchol o ddynodwr yn y maes Cod Rhaglen Dysgu newydd yn LLWR (LP74).

Ni chafodd y maes LA19 yn LLWR a ddefnyddid i ddeillio'r dull dysgu blaenorol ei gasglu ar ôl diwedd 2013/14 ac ni chasglwyd y maes newydd LP74 cyn dechrau 2014/15. Mae'r diffyg cyfnod o orgyffwrdd yn golygu na ellir dwyn cymhariaeth uniongyrchol. Fodd bynnag, mae'r duedd o un dull i'r llall i'w gweld yn esmwyth. Yng nghyd-destun data AB a dysgu cymunedol, ymddengys fod gan y dull newydd nodweddion tebyg iawn i'r hen ddull.

Datganiad cydymffurfio â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau

Caiff ein harfer ystadegol ei reoleiddio gan y Swyddfa Rheoleiddio Ystadegau (OSR). OSR sy'n pennu'r safonau dibynadwyedd, ansawdd a gwerth yn y [Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau](#) y dylai'r holl gynhyrchwyr ystadegau swyddogol ymlynu wrtho.

Caiff ein holl ystadegau ni eu cynhyrchu a'u cyhoeddi yn unol â nifer o ddatganiadau a phrotocolau i wella dibynadwyedd, ansawdd a gwerth. Caiff y rhain eu nodi yn y [Datganiad Cydymffurfio](#) â'r Cod Ymarfer Ystadegau gan Medr.

Mae'r ystadegau swyddogol hyn yn dangos y safonau a ddisgwylir o ran dibynadwyedd, ansawdd a gwerth yn y ffyrdd canlynol.

Dibynadwyedd

Cynhyrchwyd yr ystadegau hyn yn unol â [Datganiad Cydymffurfio](#) Medr a'i [bolisi ar weld ystadegau swyddogol cyn eu rhyddhau](#).

Ansawdd

Daw'r data o Gofnod Dysgu Gydol Oes Cymru a gyflwynir gan ddarparwyr dysgu. Defnyddir y data hefyd i bennu cyllid ar gyfer darparwyr dysgu ac mae'n cael ei archwilio.

Pan gyflwynir data rhaid iddo fodloni rheolau dilysu penodol. Pan fo'r ystadegau'n cael eu cynhyrchu cynhelir gwiriadau ansawdd gan yr ystadegwyr.

Gwerth

Cynhyrchir yr ystadegau hyn i ddarparu mewnwelediad i'r dysgu a gyflwynir yng Nghymru. Fe'u defnyddir i fonitro a gwerthuso'r sectorau dysgu oedolion, addysg bellach, a dysgu seiliedig-ar-waith.

Newid yn y statws ystadegau achrededig

Arferai'r ystadegau hyn gael eu cyhoeddi gan Lywodraeth Cymru fel Ystadegau Cenedlaethol (a adwaenir bellach fel Ystadegau Swyddogol Achrededig). Gan bod yr ystadegau bellach yn cael eu cyhoeddi gan sefydliad newydd, mae'r statws Ystadegau Swyddogol Achrededig wedi cael ei ddileu dros dro.

Mae Medr wedi parhau â'r systemau a phrosesau ar gyfer cynhyrchu'r ystadegau a ddefnyddid gan Lywodraeth Cymru, ac mae'r ystadegwyr sy'n cynhyrchu'r ystadegau'n cynnwys ystadegwyr a arferai gynhyrchu ystadegau addysg bellach, dysgu seiliedig-ar-waith a dysgu cymunedol yn Llywodraeth Cymru.

Bydd OSR yn asesu'r prosesau sydd gan Medr fel cynhyrchydd ystadegau swyddogol. Bydd OSR yn asesu a yw'r ystadegau'n ateb y gofynion ar gyfer Ystadegau Swyddogol Achrededig.

Rhagor o fanylion

Mae'r datganiad hwn ar gael yn www.medr.cymru.

StatsCymru

Mae tablau ychwanegol sy'n rhoi rhagor o fanylder, gan gynnwys dadansoddiad yn ôl rhaglen a math o gymhwyster, pwnc, oedran, statws anabledd ac ethnigrwydd, ar gael trwy wasanaeth lledaenu ar-lein Llywodraeth Cymru, StatsCymru.

Allbynnau ystadegol eraill sy'n defnyddio data LLWR ac sy'n tanategu'r datganiad hwn

- [‘Mesurau canlyniadau dysgwyr ar gyfer addysg bellach, dysgu seiliedig ar waith a dysgu oedolion yn y gymuned’](#) – Ystadegau ar ddeilliannau dysgwyr ar gyfer prentisiaethau a dysgu oedolion yn y gymuned.
- [‘Mesurau perfformiad cyson ar gyfer dysgu ôl-16 \(cyflawniad\)’](#) – Ystadegau ar gyflawniad dysgwyr mewn sefydliadau AB (sy'n deillio o ddata LLWR) a chweched dosbarth mewn ysgolion (sy'n deillio o ffynonellau data ysgolion)
- [‘Mesurau perfformiad cyson ar gyfer dysgu ôl-16 \(cyrchfannau dysgwyr\)’](#) – Ystadegau ar gyrchfannau dysgwyr ôl-16 yn y flwyddyn ar ôl eu rhaglen ddysgu ôl-16.
- [Rhaglenni dysgu prentisiaeth a ddechreuwyd](#).
- [‘Deilliannau dysgwyr mewn addysg ôl-16 a effeithiwyd gan bandemig y coronafeirws \(Covid-19\)’](#) – adroddiadau ar ddeilliannau dysgu dysgwyr a oedd ar raglenni galwedigaethol, rhaglenni addysg gyffredinol (gan gynnwys Safon Uwch), prentisiaethau neu gyrsiau dysgu cymunedol.

Gwledydd y DU

Ceir enghreifftiau o allbynnau tebyg o wledydd eraill y DU yma:

Lloegr - [Addysg bellach a sgiliau: datganiad ystadegol cyntaf - gov.uk](#)

Gogledd Iwerddon – [Cofrestriadau Addysg Bellach – Yr Adran Cyflogaeth a Dysgu](#)

Yr Alban – [Ystadegau Dysgu Gydol Oes yr Alban: datganiad ystadegol cyntaf](#)

Fodd bynnag, yn sgîl gwahaniaethau yn y fethodoleg a'r modd y cesglir data, dylid cymryd gofal wrth ddwyn cymariaethau uniongyrchol â'r ffigyrau a gynhwysir yn y datganiad hwn.

Medr

Y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil
Commission for Tertiary Education and Research

www.medr.cymru

2 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd
CF10 4BZ

2 Capital Quarter
Tyndall Street
Cardiff
CF10 4BZ

Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government